

НАПОЇ СЛАБОАЛКОГОЛЬНІ

Загальні технічні умови

Видання офіційне

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Технічним комітетом стандартизації «Спиртогорілчані вироби, дріжджі» ТК 64, Державною науковою установою «Український науково-дослідний інститут спирту і біотехнології продовольчих продуктів»

(ДНУ «УкрНДІспиртбіопрод») Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від № з .

Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленими в національній стандартизації України

3 НА ЗАМІНУ ДСТУ 4258:2003.

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати задля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи**

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	5
4 Загальні технічні вимоги	6
5 Вимоги щодо безпеки	13
6 Вимоги щодо збереження навколишнього середовища.....	14
7 Правила приймання	14
8 Методи контролювання	14
9 Транспортування та зберігання	16
10 Гарантії виробника	16
Додаток А Бібліографія.....	17

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАПОЇ СЛАБОАЛКОГОЛЬНІ

Загальні технічні умови

НАПИТКИ СЛАБОАЛКОГОЛЬНЫЕ

Общие технические условия

LOW-ALCOHOLIC BEVERAGES

General Specifications

Чинний від

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт поширюється на напої слабоалкогольні (далі за текстом – напої) міцністю від 1,2 % до 8,5 %, з масовою концентрацією екстрактивних речовин не більше, ніж 14,0 г/100 см³, виготовлені на основі водно-спиртової суміші з використанням інгредієнтів, напівфабрикатів та консервантів, насичені чи ненасичені діоксидом вуглецю.

Обов'язкові вимоги до якості напоїв, які спрямовані на забезпечення життя та здоров'я населення, охорону довкілля, викладені у 4.1.8, 4.1.9, 4.1.11 і у розділах 5 і 6.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 3273-95 Безпечність промислових підприємств. Загальні положення та вимоги

ДСТУ 3297-95 Лікєро-горілочна промисловість. Терміни та визначення понять

ДСТУ 3357–96 Цукор рідкий. Технічні умови

ДСТУ 3778-98 Ящики пластмасові багатооборотні для пляшок.
Загальні технічні умови

ДСТУ 3845-99 Барвники натуральні харчові. Технічні умови

ДСТУ 4041-2001 Піноутворювачі спеціального призначення, що використовуються для гасіння пожеж водонерозчинних і водорозчинних горючих рідин. Загальні технічні вимоги і методи випробувань

ДСТУ 4066-2002 Соки плодово-ягідні спиртовані. Технічні умови

ДСТУ 4164:2003 Напої лікєро-горілчані. Правила приймання та методи випробовування

ДСТУ 4221:2003 Спирт етиловий ректифікований. Технічні умови

ДСТУ 4257:2003 Напої лікєро-горілчані. Технічні умови

ДСТУ 4282:2004 Солод пивоварний ячмінний. Загальні технічні умови

ДСТУ 4297:2004 Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги (ISO 11602-2:2000, NEQ)

ДСТУ 4298:2004 Морси плодово-ягідні спиртові. Технічні умови

ДСТУ 4462.3.01:2006 Охорона природи. Поводження з відходами.

Порядок здійснення операцій

ДСТУ 4462.3.02:2006 Охорона природи. Поводження з відходами.

Пакування, маркування і захоронення відходів. Правила перевезення відходів. Загальні технічні та організаційні вимоги

ДСТУ 4464:2005 Глюкоза кристалічна гідратна. Технічні умови

ДСТУ 4497:2005 Мед натуральний. Технічні умови

ДСТУ 4501:2005 Концентрати для напоїв. Загальні технічні умови

ДСТУ 4623:2006/ГОСТ 31361-2008 Цукор білий. Технічні умови (ГОСТ 31361-2008, IDT)

ДСТУ 4701:2006 Соки плодово-ягідні зброджені. Технічні умови

ДСТУ 4705:2006 Настояї спиртові із рослинної сировини для лікєро-горілчаного виробництва. Загальні технічні умови

ДСТУ 4711:2007 Спирти ароматні з рослинної сировини та ефірних олій. Загальні технічні умови

ДСТУ 4716:2007 Есенції ароматичні харчові для лікєро-горілчаного виробництва. Технічні умови

ДСТУ 4805:2007 Виноматеріали оброблені. Загальні технічні умови

ДСТУ 4806:2007 Вина. Загальні технічні умови

ДСТУ 4817:2007 Діоксид вуглецю газоподібний і скраплений. Технічні умови

ДСТУ 6037:2008 Виноматеріали плодово-ягідні оброблені. Загальні технічні умови

ДСТУ 6041:2008 Спирти етилові із виноградної сировини. Технічні умови

ДСТУ 7209:2011 Виноматеріали виноградні необроблені. Технічні умови

ДСТУ 7237:2011 ССБП. Електробезпека. Загальні вимоги та номенклатура видів захисту

ДСТУ 7238:2011 ССБП. Засоби колективного захисту працюючих. Загальні вимоги та класифікація

ДСТУ 7239:2011 ССБП. Засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація

ДСТУ 7397:2016 Горілки, горілки особливі, напої лікєро-горілчані. Метод визначання прогнозованої стійкості під час зберігання

ДСТУ 7482:2013 Екстракти плодові та ягідні для лікєро-горілчаного виробництва. Технічні умови

ДСТУ 7525:2014 Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості

ДСТУ 7670:2014 Сировина і продукти харчові. Готування проб. Мінералізація для визначання вмісту токсичних елементів

ДСТУ 7770:2015 Матеріали фільтрувальні. Картон фільтрувальний для харчових рідин. Технічні умови

ДСТУ 8446:2015 Продукти харчові. Методи визначення кількості мезофільних аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів

ДСТУ 8447:2015 Продукти харчові. Метод визначення дріжджів і плісневих грибів

ДСТУ 8637:2016 Екстракти фруктові та ягідні. Технічні умови

ДСТУ ГОСТ 908:2006 Кислота лимонна моногідрат харчова. Технічні умови (ГОСТ 908-2004, IDT)

ДСТУ ГОСТ 10117.1-2003 Пляшки скляні для харчових рідин. Загальні технічні умови (ГОСТ 10117.1-2003, IDT)

ДСТУ Б А.3.2-12:2009 Системи вентиляційні. Загальні вимоги

ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою

ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд (IEC 62305:2006, NEQ)

ДСТУ ISO 1042:2005 Посуд лабораторний скляний. Колби мірні з однією позначкою (ISO 1042:1998, IDT)

ДСТУ ISO 6309:2007 Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір (ISO 6309:1987, IDT)

ДСТУ ISO 6706:2014 Пластиковий лабораторний посуд. Мірні градуйовані циліндри (ISO 6706:1981, IDT)

ДСТУ ISO 6879:2003 Якість повітря. Характеристики і настанови щодо вимірювання якості повітря (ISO 6879:1995, IDT)

ДСТУ EN 133:2005 Засоби індивідуального захисту органів дихання. Класифікація (EN 133:2001, IDT)

ДСТУ EN 143-2002 Засоби індивідуального захисту органів дихання. Протиаерозольні фільтри. Вимоги, випробування, маркування (EN 143:2000, IDT)

ДСТУ EN 14387:2017 Засоби індивідуального захисту органів дихання. Фільтри протигазові та фільтри скомбіновані. Вимоги, випробування, маркування

ДСТУ OIML R 87:2017 (ДСТУ OIML R 87:2016 IDT) Кількість фасованого товару в упаковках.

НПАОП 0.00-1.29-97 Правила захисту від статичної електрики

НПАОП 0.00-7.17-18 Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому

місці

НПАОП 15.9-1.11-97. Правила безпеки для спиртового та лікеро-горілчаного виробництва

НПАОП 40.1-1.32-2001 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок.

НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні

ДБН В.2.2-28:2010 Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення

ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення

ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту

ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація

ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування

ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку

ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень

ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біохімічними речовинами)

ДСанПіН 2.2.4-171-10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною

ГОСТ 12.1.018-93 ССБТ. Пожаровзрывобезопасность статического электричества. Общие требования

ГОСТ 14192-96 Маркировка грузов

3. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни та визначення понять згідно з ДСТУ 3297, ДСТУ 4257 та ДСТУ OIML R 87.

4 ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

4.1 Характеристики

4.1.1 Напої повинні відповідати вимогам цього стандарту і виготовлятися згідно з рецептурами і технологічними інструкціями, затвердженими у встановленому порядку із дотриманням чинних санітарних норм і правил.

4.1.2 Напої, залежно від виду сировини та її вмісту в готовому продукті, поділяють на групи:

- напої на вино- та соковмісній сировині;
- напої на пряно-ароматичній рослинній сировині;
- напої на ароматизаторах.

4.1.3 Напої за ступенем насичення діоксидом вуглецю поділяють на типи:

- сильногазовані;
- середньогазовані;
- слабогазовані;
- негазовані.

4.1.4 За способом оброблення напої поділяють на:

- напої із застосуванням консервантів;
- напої без застосування консервантів.

4.1.5 За органолептичними показниками напої повинні відповідати вимогам, зазначеним у таблиці 1, та рецептури.

Таблиця 1 – Органолептичні показники напоїв

Назва показника	Характеристика	Метод контролювання
Зовнішній вигляд	Прозорі, без осаду та сторонніх домішок	Згідно з ДСТУ 4164
	Замутнені, допускається утворення мутної краплі, що спостерігається при перевертанні пляшки з напоєм і зникає під час збовтування	
Колір	Забарвлені, безбарвні	Згідно з ДСТУ 4164
Аромат і смак	Характерні використаній сировині	Згідно з ДСТУ 4164

4.1.6 За фізико-хімічними показниками напої повинні відповідати вимогам, наведеним у таблиці 2, та рецептури.

Таблиця 2 – Фізико-хімічні показники напоїв

Назва показника	Норма	Метод контролювання
Міцність, %	1,2 – 8,5	Згідно з ДСТУ 4164
Масова концентрація загального екстракту, г/100 см ³	3,0 – 14,0	Згідно з ДСТУ 4164
Масова концентрація кислот у перерахунку на лимонну кислоту, г/100 см ³	0,1 – 1,0	Згідно з ДСТУ 4164
Масова частка діоксиду вуглецю в газованих напоях, крім розлитих у пляшки типу II, VII та інші такого типу), %:		Згідно з ДСТУ 4164
- сильногазовані	понад 0,4	
- середньогазовані	понад 0,3 до 0,4 включно	
- слабогазовані	понад 0,2 до 0,3 включно	
Тиск діоксиду вуглецю в напоях, розлитих в пляшки типу II, VII та інші такого типу, за температури 20 °С, кПа, не менше	200,0	Згідно з ДСТУ 4164

4.1.7 Допустимі відхили значень фізико-хімічних показників напоїв повинні бути в межах, наведених в таблиці 3.

Таблиця 3 – Допустимі відхили значень фізико-хімічних показників напоїв

Назва показника	Допустимі відхили значень показників
Міцність, %	± 0,5
Масова концентрація загального екстракту, г/100 см ³	± 0,3
Масова концентрація кислот у перерахунку на лимонну кислоту, г/100 см ³	± 0,05

4.1.8 За мікробіологічними показниками напої повинні відповідати вимогам, наведеним у таблиці 4.

Таблиця 4 – Мікробіологічні показники напоїв

Назва показника	Норма	Метод контролювання
Кількість мезофільних аеробних та факультативно-анаеробних мікроорганізмів, КУО/см ³ , не більше	1×10^2	Згідно з ДСТУ 8446
Бактерії групи кишкових паличок (колі форми), КУО/дм ³ , не більше	3	Згідно з чинними нормативними документами
Патогенні мікроорганізми, в тому числі бактерії роду Сальмонелла, в 25 см ³	Не допускається	Згідно з чинними нормативними документами
Плісеневі гриби, КУО/см ³ , не більше:		Згідно з ДСТУ 8447
- без консерванту	5×10	
- з консервантом	5	
Дріжджі, КУО/см ³ , не більше:		Згідно з ДСТУ 8447
- без консерванту	5×10	
- з консервантом	5	

4.1.9 Масова концентрація консервантів (за умови їх застосування згідно з рецептурою) не повинна бути більше, ніж:

- бензоату натрію (у перерахунку на бензойну кислоту) – 150 мг/дм³;
- сорбіновокислого натрію (у перерахунку на сорбінову кислоту) – 500 мг/дм³.

4.1.10 Допускається виробництво напоїв для експорту з відхиленнями за органолептичними та фізико-хімічними показниками згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

4.1.11 Показники безпеки напоїв регламентуються санітарними заходами, затвердженими у встановленому порядку.

Вміст радіонуклідів у напоях не повинен перевищувати допустимі рівні, регламентовані чинними нормативними документами [6].

4.1.12 Поживну цінність напоїв розраховують за вмістом поживних речовин (вуглеводів, білків, жирів) та зазначають в технологічних інструкціях на виробництво напоїв.

4.2 Вимоги щодо сировини та матеріалів

4.2.1 Для виготовлення напоїв використовують такі основні види сировини та матеріалів:

- воду питну – згідно з ДСТУ 7525, ДСанПіН 2.2.4-171, підготовлену;
- цукор білий – згідно з ДСТУ 4623;
- цукор рідкий – згідно з ДСТУ 3357;
- мед натуральний – згідно з ДСТУ 4497;
- мед штучний – згідно з чинними нормативними документами;
- глюкозу кристалічну гідратну – згідно з ДСТУ 4464;
- солод пивоварний ячмінний – згідно з ДСТУ 4282;
- борошно кукурудзяне – згідно з чинними нормативними документами;
- кислоту лимонну харчову – згідно з ДСТУ ГОСТ 908;
- спирт етиловий ректифікований – згідно з ДСТУ 4221;
- соки плодово-ягідні спиртовані – згідно з ДСТУ 4066;
- соки плодово-ягідні зброджені – згідно з ДСТУ 4701;
- настої спиртові із рослинної сировини – згідно з ДСТУ 4705;
- морси плодово-ягідні спиртові – згідно з ДСТУ 4298;
- спирти ароматні з рослинної сировини та ефірних олій – згідно з ДСТУ 4711;
- есенції ароматичні харчові – згідно з ДСТУ 4716;
- барвники натуральні харчові – згідно з ДСТУ 3845;
- CO₂ – екстракти – згідно з чинними нормативними документами;
- виноматеріали оброблені – згідно з ДСТУ 4805;
- вина – згідно з ДСТУ 4806;
- виноматеріали плодово-ягідні оброблені – згідно з ДСТУ 6037;
- виноматеріали виноградні необроблені – згідно з ДСТУ 7209;
- спирти етилові із виноградної сировини – згідно з ДСТУ 6041;
- екстракти плодови та ягідні – згідно з ДСТУ 7482;
- екстракти фруктові та ягідні – згідно з ДСТУ 8637;

- концентрати для напоїв – згідно з ДСТУ 4501;
- соки плодові і ягідні концентровані – згідно з чинними нормативними документами;
- соки із citrusових плодів – згідно з чинними нормативними документами;
- смакові та ароматичні добавки – згідно з чинними нормативними документами;
- діоксид вуглецю – згідно з ДСТУ 4817;
- бензоат натрію (E-211) – згідно з чинними нормативними документами;
- сорбіновокислий натрій (E-201) – згідно з чинними нормативними документами;
- желатин харчовий – згідно з чинними нормативними документами;
- бентоніт – згідно з чинними нормативними документами;
- картон фільтрувальний – згідно з ДСТУ 7770;
- інші види сировини та матеріалів – згідно з чинними нормативними документами.

4.3 Пакування

4.3.1 Напої розливають у пляшки згідно з ДСТУ ГОСТ 10117.1 або інші одиниці упаковки, які відповідають затвердженим у встановленому порядку показникам безпеки, забезпечують вимоги щодо безпечності та якості напоїв, згідно з чинним законодавством та чинними нормативними документами.

Напої, призначені для експорту, розливають в одиниці упаковки згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

4.3.2 Метрологічні вимоги до упакованих одиниць – згідно ДСТУ OIML R 87.

4.3.3 У разі розливання газованих напоїв за рівнем у пляшки висота рівня напою за температури (20 ± 5) °C, рахуючи від верхнього краю вінчика пляшки, повинна дорівнювати (8 ± 1) см.

4.3.4 Пляшки з напоями повинні бути закупорені герметично і не

протікати під час перевертання.

4.3.5 Пляшки з напоями пакують в тару: пластмасові ящики – згідно ДСТУ 3778, тару-обладнання, ящики з гофрованого картону та картонні підложки чи картонні лотки – згідно з чинними нормативними документами, за допомогою обтягування термозбігальною плівкою – згідно з чинними нормативними документами, контейнери та іншу транспорту тару вітчизняного та іноземного виробництва, яка забезпечує зберігання та транспортування продукції, – згідно з чинними нормативними документами.

Стики клапанів накривки і дна ящиків з гофрованого картону з'єднують клейкою стрічкою на паперовій основі, поліетиленовою стрічкою з липким шаром або гарячоплавким клеєм згідно з чинними нормативними документами.

4.3.6 Упаковані напої формують у пакети (палети) згідно з чинними нормативними документами.

Кількість рядів у палеті, сформованих із напоїв в пляшках чи інших одиницях упаковки, встановлюється виробником, виходячи з подальшого безпечного транспортування та зберігання продукції.

4.4 Маркування

4.4.1 Кожна пляшка (інша одиниця упаковки) з напоєм обов'язково повинна мати нанесене маркування в доступній для споживача формі відповідно до чинного законодавства України державною мовою із зазначенням інформації [1, 2]:

- загальна та власна назва напою;
- назва та місцезнаходження оператора ринку, відповідального за інформацію про напій;
- знак для товарів і послуг;
- вміст етилового спирту, % об.;
- масова концентрація загального екстракту, г/100 см³;

- тип напою (сильногазований, середньогазований, слабогазований, негазований);
- склад напою згідно з рецептурою;
- номінальна місткість пляшки (іншої одиниці упаковки), дм³;
- позначення цього стандарту;
- штриховий код;
- дата виготовлення напою і строк його придатності;
- код підприємства та номер ліцензії на виробництво напою;
- умови зберігання напою;
- застереження щодо споживання: «Алкогільні напої не рекомендується вживати дітям, вагітним жінкам, людям похилого віку, операторам машин та механізмів, водіям за кермом, спортсменам та алергікам».

Порядок позначення номера партії встановлюється виробником.

Допускається нанесення додаткової інформації, яка не суперечить чинному законодавству.

Допускається маркування іншими мовами поряд з державною.

4.4.2 Продукція, призначена для експорту, маркується згідно з умовами відповідної угоди на експорт.

4.4.3 Транспортне маркування - згідно з ГОСТ 14192. Маркування наносять безпосередньо на ящики з гофрованого картону чи іншу закриту транспортну тару або на етикетку, яку наклеюють на вказану транспортну тару.

Маркування тари має містити таку інформацію:

- маніпуляційні знаки: «Обережно! Крихке», «Оберігати від нагрівання», «Оберігати від вологи», «Верх»;
- загальна назва напою;
- назва та місцезнаходження оператора ринку;
- кількість пляшок (інших одиниць упаковки) у тарі;
- номінальна місткість пляшки (іншої одиниці упаковки), дм³.

Допускається транспортне маркування продукції на експорт згідно з умовами відповідної угоди.

5 ВИМОГИ ЩОДО БЕЗПЕКИ

5.1 Вимоги щодо безпеки під час виробництва напоїв – згідно з ДСТУ 3273, ДСТУ Б В.1.1-36, НПАОП 15.9-1.11, НПАОП 40.1-1.32.

5.2 Під час проведення усіх видів робіт зі спиртом етиловим потрібно дотримуватись правил, встановлених для робіт з пожежонебезпечними, вибухонебезпечними та шкідливими речовинами згідно з ДСТУ 7237, ДСТУ 7238, НАПБ А.01.001.

5.3 Резервуари, технологічне обладнання, трубопроводи та зливно-наливні пристрої для приймання, зберігання та транспортування спирту етилового, повинні бути захищені від статичної електрики згідно з НПАОП 0.00-1.29, ГОСТ 12.1.018.

5.4 Виробничі та складські приміщення повинні бути обладнані системами протипожежного захисту згідно з ДБН В.2.5-56, первинними засобами пожежогасіння згідно з ДСТУ 4297, піноутворювачами спеціального призначення згідно з ДСТУ 4041, припливно-витяжною вентиляцією згідно з ДСТУ Б А.3.2-12, ДБН В.2.5-67, блискавкозахистом згідно з ДСТУ Б В.2.5-38, попереджувальними знаками безпеки згідно з ДСТУ ISO 6309.

5.5 Виробничі приміщення повинні бути забезпечені питною водою згідно з ДСТУ 7525 та ДСанПін 2.2.4-171, природним та штучним освітленням згідно з ДБН В.2.5-28, опаленням згідно з ДБН В.2.5-67, обладнані водопровідною системою та каналізацією згідно з ДБН В.2.5-64.

5.6 Мікроклімат виробничих приміщень – згідно з ДСН 3.3.6.042.

5.7 На робочих місцях рівень виробничого шуму – згідно з ДСН 3.3.6.037, рівень загальної та локальної вібрації – згідно з ДСН 3.3.6.039.

5.8 Працівники повинні бути забезпечені санітарно-побутовими приміщеннями згідно з ДБН В.2.2-28, засобами індивідуального захисту

згідно з ДСТУ 7239, НПАОП 0.00-7.17-18, засобами захисту органів дихання у небезпечних ситуаціях згідно з ДСТУ EN 133, ДСТУ EN 143, ДСТУ EN 14387.

6 ВИМОГИ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

6.1 Охорона атмосферного повітря населених місць – згідно з чинним законодавством, ДСП 201, ДСТУ ISO 6879.

6.2 Стічні води, що утворюються під час виробництва напоїв, потрібно очищати, і вони повинні відповідати вимогам чинного законодавства [5] та чинних нормативних документів.

6.3 Охорона ґрунту від забруднення побутовими та промисловими відходами – згідно з чинним законодавством та санітарними нормами і правилами утримання територій населених місць, затвердженими у встановленому порядку.

6.4 Вилучення з обігу, переробка, утилізація, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції згідно з чинним законодавством [3] та ДСТУ 4462.3.01, ДСТУ 4462.3.02.

6.5 Утилізація відходів виробництва напоїв – згідно з чинним законодавством [4].

7 ПРАВИЛА ПРИЙМАННЯ

7.1 Правила приймання – згідно з ДСТУ 4164.

7.2 Періодичність контролювання показників безпеки напоїв регламентується санітарними заходами, затвердженими у встановленому порядку.

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮВАННЯ

8.1 Відбирання і готування проб напоїв – згідно з ДСТУ 4164, відбирання і готування проб напоїв для мікробіологічних випробувань –

згідно з чинними нормативними документами, готування проб напоїв для визначання вмісту токсичних елементів – згідно з ДСТУ 7670.

8.2 Визначання органолептичних показників напоїв, повноти наливу – згідно з таблицею 1.

8.3 Визначання фізико-хімічних показників напоїв – згідно з таблицею 2, з обов'язковим попереднім видаленням діоксиду вуглецю з проб газованих напоїв.

8.4 Видалення діоксиду вуглецю з проби газованого напою.

Засоби вимірювальної техніки і допоміжні пристрої:

- колба мірна – згідно з ДСТУ ISO 1042;
- секундомір згідно з чинними нормативними документами;
- термометр рідинний скляний з діапазоном вимірювання від 0 °С до 50 °С з ціною поділки 0,5 °С – згідно з чинними нормативними документами;
- баня водяна – згідно з чинними нормативними документами;
- вата – згідно з чинними нормативними документами;
- лійка скляна – згідно з чинними нормативними документами;
- циліндр мірний – згідно з ДСТУ ISO 6706.

(600 – 700) см³ об'єднаної проби газованого напою наливають у мірну колбу місткістю 1000 см³ та, закривши колбу, збовтують протягом (20 – 25) хв, при відкриваючи (3 – 4) рази на 30 с з інтервалом в 5 хв. Потім напій доводять до температури 20 °С на водяній бані і фільтрують через вату у скляній лійці у чистий сухий циліндр, призначений для вимірювань.

Допускається використовувати інші методи, які забезпечують видалення діоксиду вуглецю з проби газованого напою.

8.4 Визначання прогнозованої стійкості напоїв - згідно з ДСТУ 7397.

8.5 Визначання вмісту токсичних елементів – згідно з чинними нормативними документами.

8.6 Визначання мікробіологічних показників – згідно з таблицею 4.

8.7 Визначання вмісту радіонуклідів – згідно з чинними нормативними документами.

8.8 Визначання вмісту сорбіновокислого натрію та бензоату натрію – згідно з чинними нормативними документами.

9 ТРАНСПОРТУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ

9.1 Напої транспортують усіма видами транспорту відповідно до правил перевезення вантажів, чинних на даному виді транспорту.

Під час транспортування тара з напоями повинна бути захищена від забруднення, атмосферних опадів, дії світла та морозу.

9.2 Пляшки (інші одиниці упаковки) з напоями зберігають у закритих складських приміщеннях за температури від 0 °С до 25 °С.

Відносна вологість повітря у складських приміщеннях не повинна бути більше, ніж 75 %.

10 ГАРАНТІЇ ВИРОБНИКА

10.1 Виробник гарантує відповідність напоїв вимогам цього стандарту за умови дотримання вимог транспортування та зберігання.

10.2 Строк придатності напоїв встановлює виробник (розробник рецептури) після визначення їх прогнозованої стійкості згідно з ДСТУ 7397 і зазначає в технологічних інструкціях на виробництво напоїв. Строк придатності напоїв не повинен перевищувати її прогнозовану стійкість.

ДОДАТОК А
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів».

2 Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».

3 Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції».

4 Закон України «Про відходи».

5 Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.99 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднень зворотними водами».

6 Державні гігієнічні нормативи «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді».

67.160.10

Ключові слова: напої слабоалкогольні, органолептичні, фізико-хімічні, мікробіологічні показники, пакування, маркування, приймання, методи контролювання.